

Kloka, hållbara beslut – en introduktion till ungdomsperspektivet i regionalt utvecklingsarbete

Ellen Lundkvist, Utvecklingsledare MUCF

Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv

- Ska alltid beaktas om unga mellan 13-25 år är en del av målgruppen eller berörs av insatsen
- Ökar ungas inkludering
- Tillgodoser ungas rättigheter
- Förutsättning för kloka, hållbara beslut!

Kloka, hållbara beslut?

Varför rättighetsbaserat ungdomsperspektiv?

1. Bättre beslut

Nyttighetsargumentet:

- Relevans (rätt insats)
- Effektivitet (rätt sätt)
- Legitimitet (högre acceptans)
- Demokratiutveckling (stärker demokratin)

Varför rättighetsbaserat ungdomsperspektiv?

2. En skyldighet

Rättighetsargumentet:

Mänskliga rättigheter

Internationella avtal som definierar de friheter och det skydd enskilda har rätt att kräva av staten

FN:s konvention om barnets rättigheter

Mänskliga rättigheter specifikt för barn upp till 18 år. Femtiofyra odelbara och samverkande artiklar. Men fyra grundprinciperna

EU:s ungdomsstrategi

Att främja ungdomars deltagande i det demokratiska livet. Stödja socialt och medborgerligt engagemang. Att unga har de resurser som behövs för att delta i samhället.

Ungdomspolitiken – Med fokus på unga

Regeringens ungdomspolitiska mål. Alla unga mellan 13–25 år ha: goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen

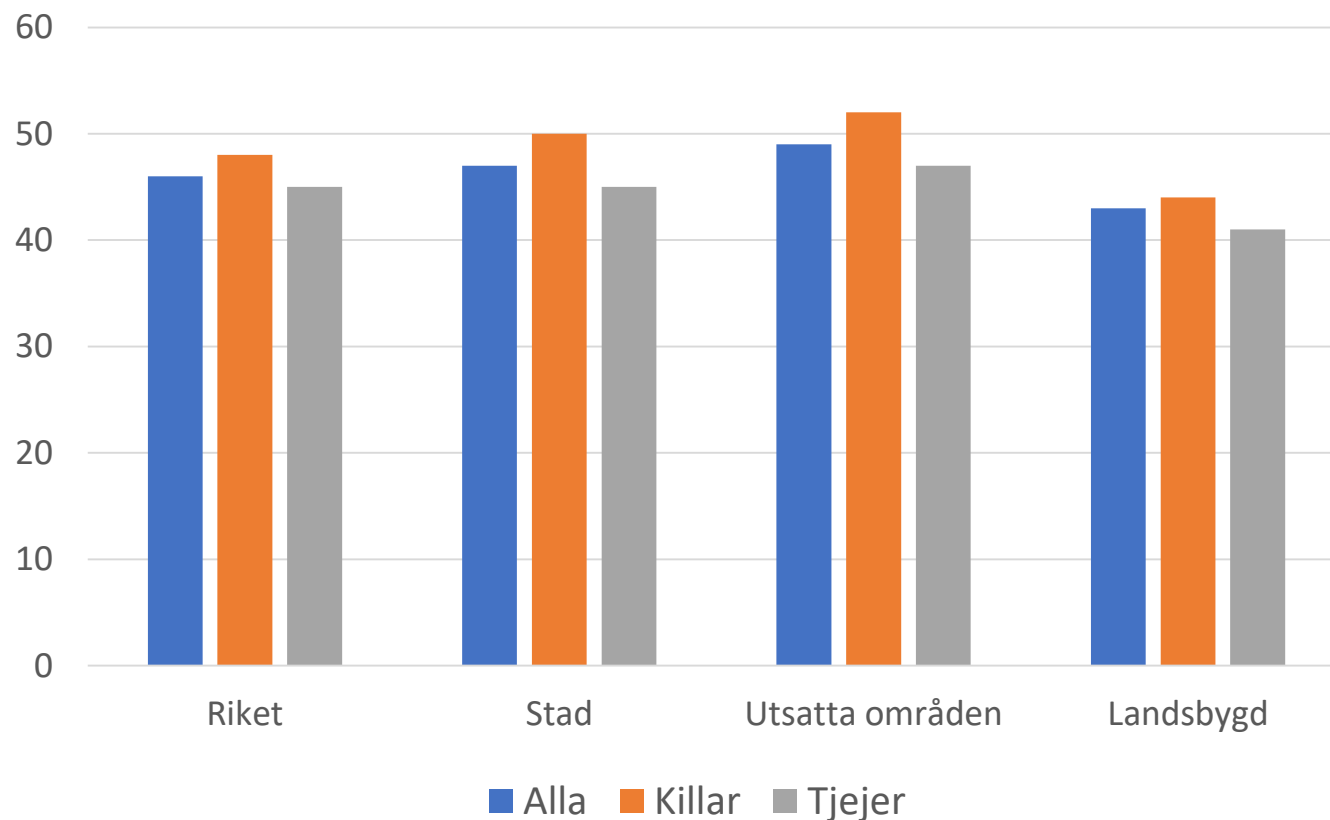
Kunskapsintroduktion till ungdomsperspektivet i regionalt utvecklingsarbete

**RUS: att medborgaren ska känna
sig som del av, och bidra till,
samhällsutvecklingen**

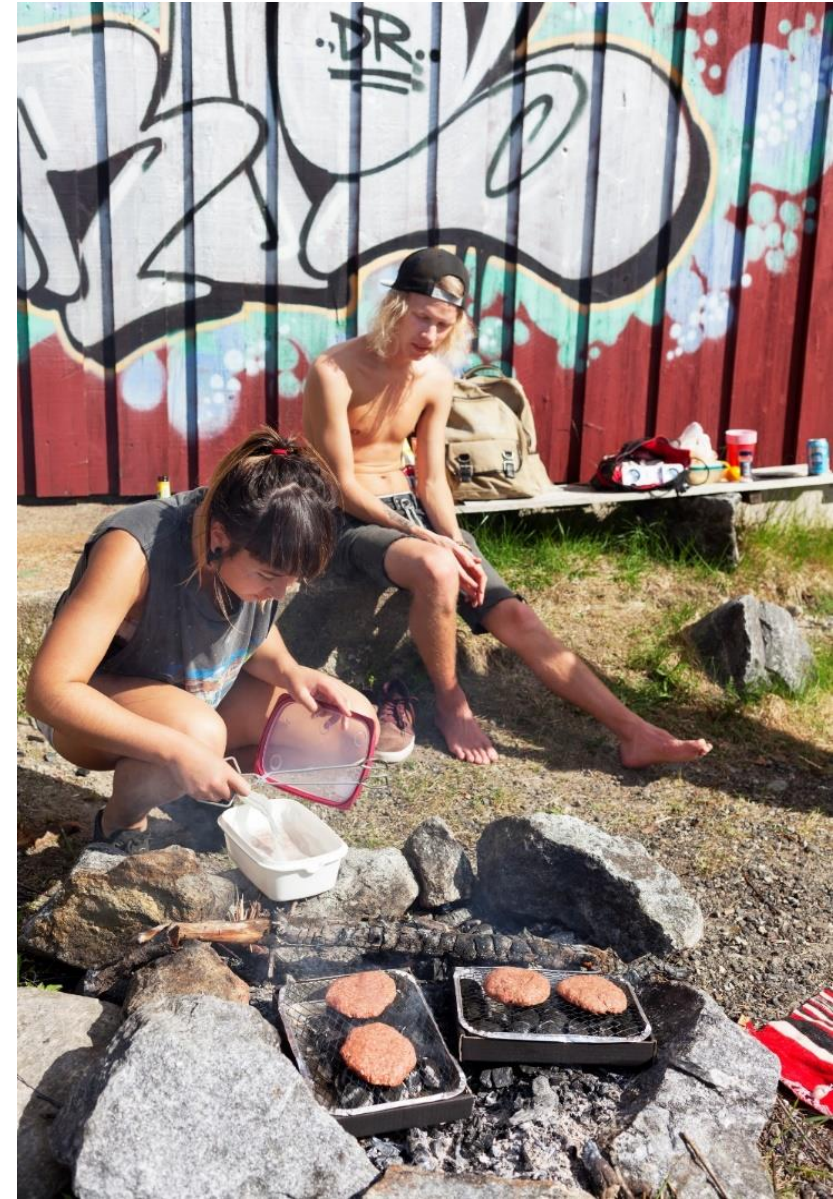
Fokus 18: Vilka ska med? Om ungas sociala inkludering i Sverige

I hur stor utsträckning upplever du att du är inkluderad i Sverige som land?

Liknande utmaningar i lands- glesbygder och utsatta områden

- Upplevelsen av vikande engagemang
- Känslan av att det blivit sämre där de bor
- Brist på mötesplatser
- Trösklar till gymnasieutbildning – ex pendling
- Traditionella könsmönster i landsbygd påverkar syn på arbete
- Misstro mot offentliga aktörer
- Tvivel på om andra ser dem som en likvärdig del av en nationell eller regional gemenskap
 - Representation
 - Likvärdig utformning av service

- *Alltså jag känner mig hemma i Sverige, jag känner mig som en svensk. Men ibland känns det som att...*
- *Jo, det gör man ju, men alltså de glömmer bort oss. [...]*
- *Ja, det känns så orimligt här.*

Tjejer, glesbygd

Myndighets/regiondriven delaktighet i regionalt utvecklingsarbete

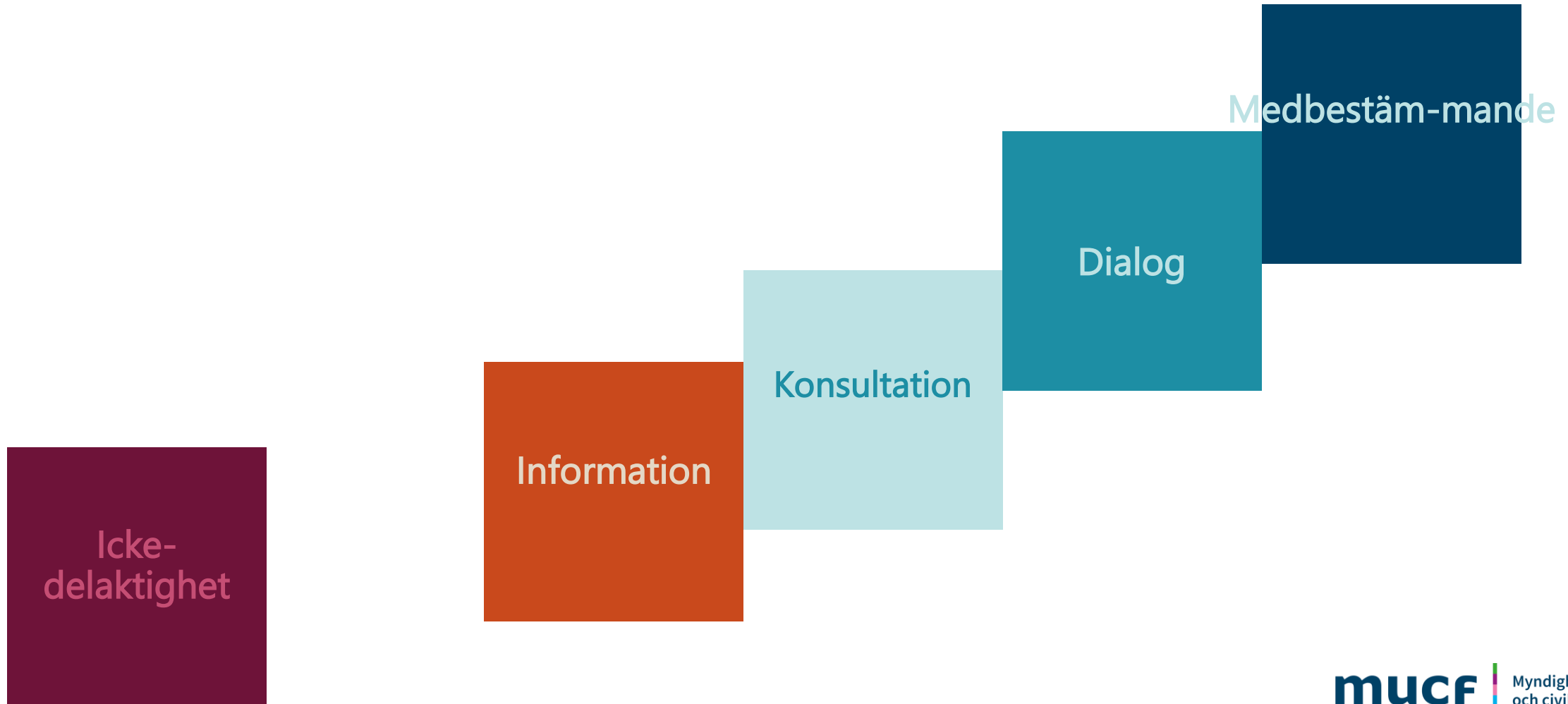
Myndighetsdriven/regiondriven delaktighet

Inför beslut som rör unga tar vi initiativ till delaktighet som säkerställer att unga, såväl grupper som individer har möjlighet att bilda sig åsikter, uttrycka dessa, samt få dem beaktade av beslutsfattare i alla frågor som berör dem. Vi ansvarar för att dialogens syfte förklaras och vilka möjligheter som finns att påverka, samt återkoppla till unga hur deras åsikter beaktats.

I praktiken

- Reflektion kring, och formulering av, mål och syfte med delaktighetsarbetet
- Tydliggörande av ramar, process och tidsperspektiv för de unga som deltar. I frågor där det redan finns en riktning eller beslut ska detta tydliggöras för deltagarna i samband med delaktighetsprocessen.
- Medvetet val av delaktighetsformat t.ex. enskilda referensmöten eller längre samverkansprocesser.
- Anpassning av språk, kommunikationskanaler och dialogformat så att unga vill och kan bidra med sina åsikter. Detta görs med särskilda ansträngningar att nå alla grupper av unga.
- Säkerställande av riskmedvetenhet och skydd, särskilt för unga under 18 år.
- Beaktande av ungas åsikter på ett sätt som säkerställer prövning av barnets bästa och som medför att deras åsikter tas emot och arbetas in i beslutsfattandet.
- Rutiner för att återkoppla till barn och unga hur deras åsikter har beaktats, vilket beslut som fattats och varför.

Olika nivåer av delaktighet

Viktigaste samhällsfrågan för unga 2018

52 Sjukvård

48 Skola och utbildning

41 Migration och integration

36 Klimatet

21 Jämställdhet

20 Trygghet, lag och ordning

20 Arbete och sysselsättning

17 Äldreomsorg

13 Miljö och djur

12 Bostadsbyggande

12 Skatter

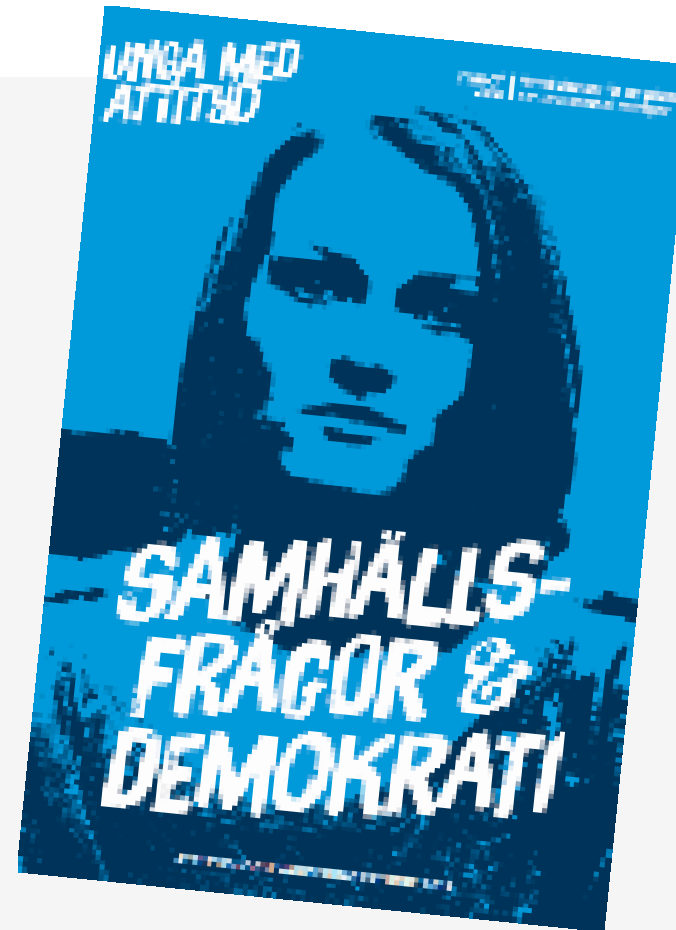
9 Barnomsorg

8 Försvar

7 Diskrimineringsfrågor

4 Internationella frågor/bistånd

2 Kultur

Unga och demokrati

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Unga vill

- Bli tillfrågade om det som berör deras liv.
- Vara med hela vägen i beslutet, från början till slut.
- Ha bekräftelse och återkoppling på sina förslag.
- Ha kanaler för att möta beslutsfattare, lämna in förslag och följa processen.

Kunskaperna om hur man gör saknas, det måste man lära sig.

- Unga som är delaktiga i inflytandeforum har en större tillit till såväl beslutsfattare som demokrati.
- Unga förstår varför demokratiprocessen behöver ta tid, men de vill inkluderas.

Unga och demokrati

- MUCF:s och SKR:s studie visar att politiker och tjänstepersoner gärna vill ha ungas inspel.
- Merparten av Sveriges kommuner och regioner arbetar på något sätt för att främja ungas inflytande och delaktighet på lokal nivå.
- Hur når vi ut till fler, och hur når vi rätt?

Ungdomskompetens

Grupper med behov av särskilt stöd och inkludering

- Unga hbtq-personer
- Unga med funktionsnedsättning
- Unga nyanlända
- Unga som varken arbetar eller studerar, (UVAS)
- Unga från icke-privilegierade områden

De upplever

- Bristande inflytande och delaktighet i beslut som rör deras liv
- Sämre psykisk och fysisk hälsa
- Behov av mer meningsfull fritid och mötesplatser
- Ses primärt som en grupp, inte som unga

Framgångsfaktorer för delaktighet

- Arbetet kräver kontinuitet och långsiktighet
- Intresse, engagemang och förankring krävs i organisationen
- Tydligt utpekat ansvar och mandat för att arbetet ska fungera och fortleva
- Flera former för ungas inflytande behövs – nå olika unga, i rätt frågor

Sammanfattning

- *Ja, det är skönt att få sin röst hörd ibland.*
- *Ja, precis.*
- *Och få höra vad andra tycker också.*
- *Och att det är någon som lyssnar.*

(Killar, landsbygd)

Kontakt

Besök vår webbplats:

mucf.se

Prenumerera på våra nyhetsbrev:

mucf.se/nyhetsbrev

Följ oss i sociala medier:

facebook.com/ungciv

instagram.com/ungciv

twitter.com/ungciv

Våra kontaktuppgifter:

Ellen Lundkvist

010 160 10 68

ellen.lundkvist@mucf.se

Cilla Ilhammar

010-160 10 36

Cecilia.ilhammar@mucf.se